

به نام خداوند جان و خرد

۲۵۳۳۹.۹

۱۴۰۴۱

علاقه اجتماعی

معنای زندگی، همدلی و همکاری

الیف :

آهره آدلر

ترجمه

دکتر مهدی خان آباد

دکتر حمید علیزاده

استاد روان‌شناسی دانشگاه علامه طباطبی

و

عنوان و نام پدیدآور: علاقه اجتماعی (معنای زندگی، همدلی و همکاری). تألیف: آلفرد آدلر؛ ترجمه: دکتر مهدی خانآبادی، دکتر حمید علیزاده مشخصات نشر: تهران: نشر روان، ۱۴۰۳
مشخصات ظاهری: (چهارده)، ۲۴۲ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۵۲-۹۱-۴
فهرستنويسي بر اساس اطلاعات فپا

عنوان اصلی: Social interest : Adler's key to the meaning of life, 2009
موضوع: روان‌شناسی -- روان‌کاوی -- نورزها
موضوع: روان‌شناسی اجتماعی
رده‌بندی کنگره: BF ۱۷۳
رده‌بندی دیوبی: ۱۵۰/۱۹۵۳
شماره کتابشناسی ملی: ۹۸۵۲۳۸۱

بیایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

مخاطب عزیز، خواننده کرام، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مترجم و ناشر است. تکثیر آن به هر شکل و میزانی، بدون اجازه از [www.ravabook.com](#)، و خرید و فروش آن کاری نادرست، غیرقانونی، و غیرشرعی است. پیامد این عمل ناصواب موجب بی‌نتهه از خسارت و خرابی نشر و فروش کتاب می‌شود و می‌تواند زمینه‌ساز محیطی ناسالم جهت بی‌ارزش کردن زحمات دسانان کاران فعالیت‌های فرهنگی و اقتصادی در جامعه شود که در نهایت، به زیان خود شما و فرزندان تان خواهد بود.
قیمت‌گذاری، اصلاح و بهروزرسانی هر کتاب بجزء اختیارات خاص ناشر است و هرگونه دخالتی از سوی فروشنده‌گان و عوامل توزیع در این خصوص، مطلقاً ممنوع است.

سایت
www.ravabook.com

پست الکترونیکی
ravan_shams@yahoo.com

- علاقه اجتماعی (معنای زندگی، همدلی و همکاری)
 - تألیف: آلفرد آدلر
 - ترجمه: دکتر مهدی خانآبادی، دکتر حمید علیزاده
 - ناشر: روان
 - نوبت چاپ: اول، بهار ۱۴۰۴
 - تعداد صفحات: ۲۵۶
 - شمارگان: ۲۰۰
 - لیتوگرافی: اکبرزاده چاپ و صحافی: وانیا
 - شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۵۲-۹۱-۴
- ISBN: 978-600-8352-91-4

مرکز پخش: تهران - خیابان زرتشت غربی، بین خیابان پنجم و ششم، پلاک ۶۳
تلفن: ۹-۸۸۹۶۷۳۵۸ ۸۸۹۶۷۷۰۴ ۸۸۹۶۵۲۲۸ ۸۸۹۶۲۷۰۷

فهرست

پیشگفتار مترجمان	نُه
علاوه اجتماعی : حلقة مفقودة دنیای امروز	نُه
آدلر، رودخانه‌ای جاری	نُه

۱	مقدمه
۱	کتاب علاقه اجتماعی
۳	علاقه اجتماعی و احساس تعلق جمعی
۴	اندیشه و الهام آدلر
۹	آدلر و فروید - هر چیزی می‌تواند به گونه‌ای دیگر ... متفاوت باشد
۱۳	مفاهیم کلیدی این کتاب
۱۴	قدرت خلاقة فرد
۱۵	قانون حرکت
۱۶	سه مانع کودکی
۱۷	تکالیف زندگی و علاقه اجتماعی
۱۸	اختلالات روان‌تنی
۱۸	روان‌شناسی فردی (آدلری) - یک بررسی اجمالی
۱۸	۱. جایگاه اجتماعی
۱۸	۲. اراده شخصی و خلاقیت
۱۹	۳. ذهنیت ادراک
۱۹	۴. ماهیت غایت‌نگر رفتار
۲۰	۵. کل‌نگری

فصل ۱ : تصویر ما از خود و جهان

۲۳	سبک زندگی و ایده‌ها
۲۳	زندگی : موضوعی واقعی؟!
۲۸	

فصل ۲ : رویکرد روان‌شناختی برای بررسی سبک زندگی: رویکردی شهودی — ۳۳

۳۴	رویکرد فلسفی
۳۵	رویکرد علمی
۳۶	روان‌کاوی و روان‌شناسی فردی
۳۷	دیدگاه روان‌شناسی فردی به شخصیت و سبک زندگی
۳۹	عقدة کهتری، عقدة برتی و علاقه اجتماعی

فصل ۳ : تکالیف زندگی

۴۱	رویارویی با مشکلات زندگی
۴۳	علاقه اجتماعی - آنرا کردکی
۴۴	کودک نازپرورد
۴۶	چه چیزهای دیگری می‌آیند مانع رشد علاقه اجتماعی شود؟
۴۷	روابط خانوادگی
۴۸	بیماری کودکی
۴۹	علاقه اجتماعی در مدرسه
۵۱	بیداری جنسی
۵۲	زندگی گروهی
۵۳	کار
۵۴	عشق، ازدواج و فرزندان
۵۷	اجتناب از علاقه اجتماعی
۵۸	معیارهایی درباره علاقه اجتماعی

فصل ۴ : مسئله جسم و روح

۶۱	دیدگاه مبتنی بر فرگشت
۶۴	تعادل ذهنی همیشه در خطر است
۶۵	ذهن و جسم چگونه روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند
۶۶	یک مطالعه موردي

فصل ۵ : شکل بدن، حرکت و شخصیت

۷۳	یک بررسی «علمی» درمورد «شکل بدن» انسان
۷۷	معنی شکل بدن
۷۸	معنی حرکت

فصل ۶ : عقدة کهتری

۸۱	بی کفايتی - تکانه‌اي برای پیشرفت
۸۳	حس کهتری در رشد کودک
۸۵	پرخاشگری
۸۵	جایگاه علاقه اجتماعی در پیشرفت بشریت
۸۷	رفتار انتقادی
۸۸	علاقة اجتماعی و رشد هیجانی
۹۰	تأثیر کمبود علاقه اجتماعی
۹۱	اختلال روان رنجوری و روان تنی
۹۳	رفتار فردی
۹۳	عقدة حقارت

فصل ۷ : عقدة برتری

۹۵	ویژگی‌های عقدة برتری (۱)
۹۶	ملاحظات اجتماعی عقدة برتری
۹۹	مشخصه‌های عقدة برتری
۹۹	توجه!
۱۰۰	اندیشه‌های بیشتر

فصل ۸ : انواع ناسازگاری

۱۰۳	تبپ‌ها و اشخاص
۱۰۴	کودکان مشکل
۱۰۶	روان رنجوری
۱۰۷	خودکشی
۱۰۹	تمایلات تبهکارانه
۱۱۲	اعتیاد

فصل ۹ : دنیای غیرواقعي نازپروردگان / آغاز کودکی

۱۱۵	هر موردی منحصر به فرد است
۱۱۷	روابط آغازین و سبک زندگی
۱۱۹	ویژگی‌های شخصیتی کودکان نازپروردگان
۱۲۰	مزایای رویکرد روان‌شناسی فردی
۱۲۲	مزایای رویکرد روان‌شناسی فردی

فصل ۱۰ : روان رنجوری واقعاً چیست؟

۱۲۵ مسئله تعریف
۱۲۷ روان رنجوری و احساس کهتری
۱۲۹ توضیح علائم روان رنجوری
۱۳۴ علل و پویایی شناسی روان رنجوری
۱۴۰ رؤیاها
۱۴۱ نتایج

فصل ۱۱ : کج رفتاری جنسی

۱۴۳ رویکردهای متفاوت روان شناختی
۱۴۷ رویکرد روان شناس فردی
۱۴۸ بروز انحراف جنسی در ازراط
۱۵۱ تفسیر شواهد - مطالعه موردی
۱۵۵ بحث و نتیجه گیری

فصل ۱۲ : خاطره های اولیه کودکی

۱۵۷ یگانگی من
۱۵۸ حافظه و سبک زندگی
۱۶۵ فروید به این نکته توجه نمی کند
۱۶۶ مطالعات موردی

فصل ۱۳ : موقعیت های بازدارنده اجتماعی در دوران کودکی و رفع آنها

۱۶۹ روابط خانوادگی
۱۷۳ بیماری دوره کودکی
۱۷۴ تربیت جنسی
۱۷۵ ترتیب تولد
۱۷۷ تک فرزندی
۱۷۷ فرزند ارشد
۱۸۰ فرزند دوم
۱۸۳ کوچک ترین فرزند
۱۸۴ حوزه های پژوهش های بیشتر

فصل ۱۴ : رؤیاهای روزانه و رؤیاهای خواب

۱۸۷	نقش رؤیا در سبک زندگی
۱۸۷	خلاقیت
۱۸۸	تخیل و هدف برتری
۱۹۰	درک رؤیاهها
۱۹۲	نظریه فروید درباره رؤیاهها - یک انتقاد
۱۹۴	رؤیاهای از علاقه اجتماعی فاصله می‌گیرند
۱۹۷	استعاره و تشییه در صناعات از رؤیا
۱۹۸	رابطه میان رؤیا و زندگی
۲۰۰	ملاحظاتی بر نمادپردازی فرویدی
۲۰۴	

فصل ۱۵ : معنای زندگی

۲۰۷	جهان و فرغشت: آمادگی برای زندگانی
۲۱۰	روانشناسی فردی به عنوان چشم اندازی از جهان
۲۱۲	علاقة اجتماعی: در مسیر هماهنگی ما با جهان

پیوست: درمانگر و درمانجو

۲۱۹	نخستین برداشت‌ها از درمانجو
۲۲۰	بایدها و نبایدها
۲۲۴	مسائل اخلاقی
۲۲۷	سایر نکات
۲۲۸	پرسشنامه مختص روان‌شناسان فردی

واژه‌نامه : اصطلاحات اصلی

منابع

پیش‌گفتار مترجمان

علاقة اجتماعی: حلقة مفقودة دنیای امروز ...

«این یک قانون است که انسان باید به همنوعش همچون خود عشق بورزد. این قانون باید ظرف چند سده مانند نفس کشیدن یا راه رفتن برای او عادی شود، چنانچه آن را نیاموزد، بی‌شک نابود خواهد شد.»

— آلفرد آدلر

آدلر، رودخانه‌ای جاری

مکتب روان‌شناسی فردی آلفرد آدلر نویی را که آن زمان زیر سلطه روان‌کاوی فروید قرار داشت، در حوزه روان‌شناسی ایجاد کرد. بر بوره‌ای تاریخی از روان‌شناسی و در زمانه‌ای که روان‌شناسی و روان‌شناسان زیر سلطه فروید و روان‌کاوی او قرار داشتند، مکتب روان‌شناسی آلفرد آدلر توانست چالشی در این حوزه ایجاد کند. در حالی که فروید فقط بر فرآیندهای درون‌روانی — و عمده‌تاً تعارض‌های جنسی تأثیرگذار بود — افراد متمرکز بود، آدلر برای درک بهتر انسان، بر سایر عوامل درون‌روانی و بهویژه اجتماعی، به عنوان کل تأکید می‌کرد و به همین دلیل نیز عنوان روان‌شناسی فردی را برای رویکرد خود برگزید (عنوان لاتین این نظریه یعنی Divisible نیز از کلمه Individual Psychology به معنای تقسیم‌ناپذیر گرفته شده است).

استادان و دانشجویان رشته‌های روان‌شناسی، مشاوره و روان‌پزشکی با نام و نظریه روان‌شناسی فردی آلفرد آدلر آشنا هستند، اما کمتر ممکن است از گسترده‌گی، نقش و کاربردهای فراوان آن در روان‌شناسی، آموزش، فرزندپروری، مشاوره و روان‌درمانی آگاهی داشته باشند. خود آدلر نیز معتقد بود که روان‌شناسی ژرف‌نگر او به آموزش، زمان و استاد نیاز دارد. اهمیت نظریه آدلر تنها به لحاظ جامع بودن، کل نگر بودن و فرهنگ‌نابسته بودن آن نیست، بلکه قابلیت ممتاز این نظریه در زایش نظریه‌های نوین، به آن جایگاه ویژه‌ای داده است به گونه‌ای که اگر بخواهید پس از آدلر نظریه یا الگویی بیابید که از او متأثر نشده باشد، بسیار به زحمت خواهید افتاد. این در حالی است که برخی نظریه‌پردازان معاصر از جمله فروید و یونگ دارای چنین قابلیتی نبوده‌اند. این واقعیت از همان سال‌های نخست و از زمان حیات خود آدلر

مشهود بود. با مطالعه تاریخ روان‌شناسی معاصر درخواهید یافت که چه صاحب‌نظران بزرگی به طور مستقیم شاگرد آدلر بودند؛ مانند ویکتور فرانکل، آبراهام مزلو، رولو می، کارل راجرز و رو دolf درایکورس. همچنین نظریه پردازانی که شاگرد او نبودند اما خود را روان‌شناس آدلری می‌دانستند، مانند آرون بک، آلبرت الیس و البته نظریه پردازانی که به گفته خودشان متأثر از آدلر بوده‌اند، مانند ویلیام گلسنر، گوردن آپورت، ادوارد تولمن، اریک برن، جولیان راتر و سالوادور مینوچین.

ویکتور فرانکل در مورد آدلر می‌گوید:

«آنچه آدلر ... انجام داد و به دست آورد، کمتر از یک انقلاب کپنیکی نبود ... فراتر از این، او متفکری وجودگرا و پیشگام جنبش روان‌پژوهشکی وجودگرا بود.»

آدلر را می‌توان به لحاظ اصول نظری و موضع‌گیری‌های او در خصوص جایگاه انسان، آزادی و انتخاب، حق رای انسان و مرد و باور به قابلیت‌های بزرگ در انسان، پیشگام «روان‌شناسی وجودی» دانست. از میوی، دیگر، وقتی آدلر در مورد باورها، اشتباه‌های اساسی، و نحوه تفکر بحث می‌کند، شرایط را برای ظهور روان‌شناسی شناختی فراهم می‌کند.

او معتقد بود که رفتار آدمی از ایده‌مان او ناشی می‌شود و بی‌دلیل نبود که آرون بک خود را روان‌شناس آدلری می‌دانست. ریچارد واتس (۲۰۲۰) نظریه آدلر را مانند رودخانه‌ای جاری می‌داند و می‌گوید آدلر بر رابطه تأکید کرد و راجر برین: اساس نظریه‌ای بنا کرد و تأکید آدلر بر شناخت، رشد و ناسازگاری موجب شد تا آلبرت الیس نظریه‌ای بر این اساس تدوین کند. درمان‌های راه حل محور، روایت درمانی و طرحواره درمانی هم‌گام متأثر از روان‌شناسی فردی آدلر هستند. حالی از لطف نیست اگر بدانید که آدلر در زمان فروید، ریس انجمن روان‌کاوی وین و سردبیر نشریه آن انجمن بود. تأثیر آدلر و ایده‌های او بر نظریه روان‌تحلیل‌گری فروید نیز مبسوط است.

پروچاسکا و نورکراس (۲۰۱۰) با الهام از النبرگر اذعان می‌کنند:

«آدلر آشکارا به جهات گوناگون از عصر خود جلوتر بود. بسیاری از ایده‌های آدلر به آرامی وارد تفکر روان‌شناسی نوین شد، بدون آنکه حتی نامی از او ذکر شود. دشوار بتوان تویسندۀ دیگری مانند آدلر یافت که مطالب بسیاری از او به عاریت گرفته شده باشد بدون آنکه از او یاد شود.» (ص ۹۱)

در حوزه‌های اجتماعی - سیاسی، مارتین لوئر کینگ، رهبر جنبش برابری سیاه‌پوستان امریکا، در سخنرانی خود از گفته آدلر استفاده کرد و مبارزان بسیاری در دفاع از حقوق برابری

زنان، به نظریه آدلر استناد کردند. نظریه آدلر پشتونه نظریه‌ای روان‌شناسان اجتماعی در دادگاه رسیدگی به حقوق سیاه‌پوستان و نیز جنبش زنان در امریکا بود و نقش بی‌بدیلی در حقوق مدنی امریکا اینجا کرد.

مایل هستم در اینجا به این پرسش پاسخ بدهم که روان‌شناسی فردی آدلر در کجا قرار می‌گیرد؟ آیا روان‌شناسی او از نوع روان‌تحلیلگری است؟ آیا آدلر شناخت‌گراست؟ آیا آدلر روان‌شناس یادگیری است؟ آیا آدلر روان‌شناس پویشی است؟ پاسخ آن است که: خیر! روان‌شناسی او نوعی روان‌شناسی «سازنده‌گرا»ست که انسان را در ساخت سبک زندگی خود مؤثر می‌داند. او معتقد بود که وراثت و محیط تنها سازنده‌گان شخصیت نیستند، بلکه این دو به همراه من خلاقه (قدرت انتخاب و تصمیم‌گیری) به فرد این امکان را می‌دهند تا او شخصیت خود را بسازد. او به عاملیت انسان در ساخت زندگی، باور راسخ داشت.

آدلر آسیب‌شناسی روانی اطباقه عمدۀ «مسئله‌های زندگی» می‌دانست و باور چندانی به سبب‌شناسی، تشخیص‌ها و طبقه‌بندی‌های معین نداشت. او معتقد بود که «انسان را نمی‌توان نوع‌بندی و مقوله‌بندی کرد ... و طبقه‌بندی‌های تشخیصی در بهترین حالت فقط چارچوبی کلی فراهم می‌کنند و اگر روان‌شناسان به این نوع ساخت راهنمایها اکتفا کنند، نمی‌توانند درک درستی از مراجع، سبک زندگی، نشانه‌ها و هدف او به دست اند و به او کمک کنند». او انسان را موجودی اجتماعی و تمام مشکلات او را نیز اجتماعی می‌دانست. او تأثیر عوامل ژنتیکی و اجتماعی نمی‌کرد، اما معتقد بود که نحوه استفاده و «کاربرد» آنچه که فرد به ارث می‌برد، مهم‌تر است.

روان‌درمانی آدلری نیز مبتنی بر رویکرد انسان‌گرایانه‌ای است که معتقد است فردی که مسئله روان‌شناختی دارد بیمار نیست، بلکه دلسرد است. درمانگر آدلری با مراجع خود نوعی رابطه مبتنی بر برابری، همدلی، همکاری و حل مسئله ایجاد می‌کند تا او بتواند دلگرم شده و شجاعت کافی را برای شناخت «مانع‌های» خود به دست بیاورد و با خلاقيت راهبردهای مناسبی را اتخاذ کرده و آنها را مرفوع کند. در این مسیر، بینش و خودآگاهی لازم است، اما کافی نیست. هدف اصلی درمان، قرار گرفتن در جهت سودمند اجتماعی و رشد نوعی «نگرش» برای همکاری، تعاون و مسئولیت‌پذیری در برابر تکالیف زندگی (رابطه با مردم، کار، صمیمیت، پذیرش خود، و معنویت) است. آدلر این حرکت را «علاقة اجتماعية» می‌نامد که تنها از طریق احساس تعلق و تلاش برای غلبه بر احساس کهتری امکان‌پذیر است و تجربه روان‌درمانی،

تجربه علاقه اجتماعی است.^۱

«علاقة اجتماعية» در نظریه آلفرد آدلر، عبارت از حسی به جامعه و انسان‌هایی که کنارشان زندگی می‌کنیم است که ثمرة آن مشارکت و همکاری با آنها در جهت ساختن دنیاگی هرچه بهتر برای زندگی همه ما در جهان هستی باشد. کسی که علاقه اجتماعی بالایی دارد مصلحت جمعی را به منفعت شخصی ترجیح می‌دهد. علاقه اجتماعی به معنای مهرطلبی (تلاش برای راضی و خشنود نگه داشتن دیگران از خود به هر قیمتی) نیست؛ چون کسی که دارای علاقه اجتماعی است به دنبال راضی نگه داشتن فرد یا افراد خاصی نیست، بلکه هدف والای او همانا کمک به ساختن جامعه‌ای مطلوب و ایده‌آل است و اتفاقاً چه بسا خیلی از فعالیت‌های او مورد پستد افرادی که صرفاً به دنبال منفعت شخصی خویش هستند، نیست و مورد تمسخر هم قرار می‌گیرد. علاقه اجتماعی به معنای میهن‌پرستی (عشق ورزیدن به میهن و دفاع صمیمانه از منافع آن) هم نیست؛ چون کسی که دارای علاقه اجتماعی است به تمام انسان‌ها و جامعه بشری عشق می‌ورزد و این عشق ورزیدن حلو و مرز نمی‌شandasد. همچنین، علاقه اجتماعی به معنای فراموش کردن یا بی‌ارزش کردن خود زیرا گذاشتن عزت‌نفس (باور و اعتقادی است که فرد درباره ارزش و اهمیت خود دارد) هم نیست؛ چون کسی که دارای علاقه اجتماعی است، فردی دارای حرمت‌نفس و احساس ارزشمندی است و همین ویژگی او نیز زمینه‌ساز علاقه‌وی به آینده جامعه بشری می‌شود (در واقع، شما باشأن ر عزت‌نفسی بالا در جهت ساختن جامعه‌ای هرچه بهتر برای خودتان و دیگران عمل کرده و زندگ می‌کنید).

علاقه اجتماعی گرچه دربرگیرنده مفاهیمی چون مدل، ارتباط مشارکتی، همکاری، تشریک‌مساعی و ... است، اما مفهومی وسیع‌تر از همه این مفاهیم می‌باشد و منظور از آن همان طور که گفته شد، کمک مداوم فرد به تحقق اهداف والای جامعه انسانی و آینده‌ای بهتر برای بشریت است. علاقه اجتماعی نقطه مقابل تلاش صرف برای برتری و موفقیت شخصی است. علاقه اجتماعی دربرگیرنده مفاهیم عمیقی همچون شجاعت، شجاعت برای ناکامل بودن، مشارکت در نیک‌زیستی بشر، اعتماد و خلوص، مراقبت و توجه، شفقت و دلسوزی، خلاقیت، صمیمیت، همکاری و تعهد است و در عین حال «کلی بزرگ‌تر از تمام این اجزاست». طبق نظر درمان‌گران آدلری، علاقه اجتماعی بهترین و مناسب‌ترین شاخص سلامت روانی است و رشد ناقص و نامطلوب آن در کودکی و نوجوانی، منجر به مسائل روان‌شناختی در بزرگ‌سالی می‌گردد.

۱. مطالب این پیشگفتار برای کتاب «درمان آدلری: نظریه و کاربست» ترجمه آفای دکتر مهدی خان‌آبادی و همکار محترم‌شان نیز استفاده شده است.

درواقع، ما با میلی ذاتی به حرکت در مسیر علاقه اجتماعی به دنیا می‌آییم، اما تربیت و محیط می‌توانند در این مسیر مانع ایجاد کنند.

«مارتین لوترکینگ» بشر دنیای امروز را با این چالش مواجه می‌کند: «مهم‌ترین و همیشگی‌ترین پرسش زندگی این است که برای خوشبختی دیگر انسان‌ها چه کرده و چه می‌کنی؟!» دنیای کنونی در بخش‌های مختلف به شدت نیازمند پرورش و بهاء دادن به علاقه اجتماعی در تربیت انسان‌هast. ارتباط آدمی با خودش، با دیگر انسان‌ها، با حیوانات، با طبیعت، با جهان هستی و با خداوند متعال در صورتی شکل واقعی و اصیل به خود خواهد گرفت که علاقه اجتماعی به عنوان یک پدیده ذاتی در انسان‌ها رشد و نمو پیدا کرده باشد. پیشگیری از خشونت در دنیای امروز و اشاعه مهربانی و شفقت انسان‌ها به یکدیگر، زمانی که هریک از ما علاوه بر خودشان متوجه تأثیر افکار، باورها، رفتارها، ارزش‌ها، اهداف و در مجموع سبک زندگی خویش بر دیگر سازمانها و جهان هستی باشیم، رنگ و بوی دیگری خواهد گرفت. ما در دنیای کنونی نیاز بسیار بیشتری از می‌تابه سرنوشت یکدیگر و طبیعت و جهانی که در آن زندگی می‌کنیم، بیاندیشیم. «استوارت ییل سو گوید: «کسانی به معنای واقعی خوشبخت هستند، که اندیشه‌های شان به سوی چیزی نزدیک از خوشبختی و موفقیت صرفاً خودشان حرکت کند». «جورج الیوت» نیز به بیانی دیگر بسریت با این پرسش مواجه می‌کند: «اگر زندگی را برای همدیگر راحت نسازیم، پس برای چه زندگی می‌کنیم؟!» و در نهایت، «آلبرت اینشتین» به نوعی، پاسخی ساده به این پرسش‌ها داده و خلاصه‌تی انسان را به تلاش برای خوشبختی همدیگر گره زده و می‌گوید: «تنها حیاتی ارزشمند است که برای دیگران زیسته باشد».

ترجمه و ویرایش این کتاب کاری سخت و زمان‌بر بوده و حاصل یک کار گروهی است و تلاش شده است حق مطلب ادا شود و امیدواریم در این مسیر، موفق عمل کرده باشیم. مطالعه دقیق و عمیق این کتاب سودمند را به روان‌شناسان، روان‌درمانگران، مشاوران، مربیان آموزشی و نیز والدین گرامی توصیه می‌کنیم.